

'AKKERBOUW EERST HOBBY, NU 'SERIOUS BUSINESS'

Een nieuwe bewaarschuur met mechanische koeling voor het akkerbouwbedrijf, een nieuw voliëresysteem voor de leghennen en het dak van de oude Domeinenschuur vervangen. De familie Wuestenenk in Creil zat dit jaar bepaald niet stil.

III Tekst: Jelle Feenstra
III Foto's: Niels de Vries

Drie grote investeringen in 2023 onderstrepen dat het financieel al een aantal jaren vrij goed gaat in de akkerbouw. Met pootgoed en uien heeft akkerbouwbedrijf Wuestenenk twee gewassen die het zowel qua opbrengst als qua prijs behoorlijk goed doen. Ook de eierprijzen zijn momenteel goed en blijven dat zeker tot Pasen nog, verwacht Martin Wuestenenk (59). Je hoort hem dan ook niet klagen. Of het moet zijn dat hij nog steeds PAS-melder is, iets wat de toekomst van de 43.000 legheplaatsen verdeelt over twee stallen enigszins ongewis maakt. 'Ik lig er niet wakker van, maar durf ook niet te zeggen of het goed komt.'

Vlas nieuwkomer

Martin Wuestenenk boert in maatschap met echtgenote Gerdien en hun zonen Tim (30) en Ruud (27). Ze hebben een akkerbouwbedrijf

met 24 hectare grond aan het Creilerpad in Creil, dat ze in 1996 kochten van Domeinen. Vijf jaar jaren geleden kochten ze er nog een akkerbouwbedrijf bij aan de Onderduikersweg in Espel. Het akkerbouwbedrijf beslaat nu in totaal 84 hectare grond in eigendom, waarvan 24 hectare thuis en 60 hectare in Espel. Met ruilen en huren erbij ligt het gebruiksareaal op zo'n 120 hectare per jaar. De pootaardappelteelt beslaat jaarlijks tussen de 70 en 80 hectare, aangevuld met 20 hectare zaaiuien, 9 hectare witlof en 10 hectare vlas. 'De witlof telen we dit jaar voor het eerst en de vlas nu voor het tweede jaar. De vlas komt in de plaats van tarwe en bladrammenas.'

De vlas gaat naar Van de Bilt zaden en vlas bv in Sluiskil. Ze zijn erg tevreden over het gewas. 'Twee jaar een goede opbrengst en goede prijzen, met opbrengsten van tussen de

€ 4.000 en € 5.000 per hectare en een saldo van zo'n € 3.000. Vlas is geen moeilijk gewas, maar het vraagt wel aandacht', zegt Wuestenenk. Een bijkomend voordeel van vlas is de functie van bodemverbeteraar. 'Het gewas zorgt voor een hele mooie bodemstructuur en daar profiteren de uien en de aardappelen van. We hoefden dit voorjaar weinig te doen aan de bodem en ook de draagkracht was bij het rooien duidelijk beter. Nog een voordeel is dat je weinig stikstof nodig hebt, in tegenstelling tot bijvoorbeeld wintertarwe.'

Uien en pootaardappelen

Ook de andere gewassen doen het goed. 'Voor uien was 2022-2023 echt een topjaar. Ik heb uien nog nooit voor een gulden kunnen verkopen, maar dit jaar voor het eerst wél voor een euro.' Voor oogstjaar 2023 moeten de uien weliswaar nog worden afgeleverd, maar lijkt de prijsvorming ook niet slecht.

Martin Wuestenenk sorteert zijn pootaardappelen: 'Een koud en laat voorjaar, gevolgd door droogte, zorgden voor een lagere zetting en meer bovenmaten. Uiteindelijk viel de opbrengst me nog niet eens tegen.'

De meeste poters worden in kisten afgeleverd. Stagiair Jeroen bekijkt de oogst van dit jaar.

'Qua opbrengst is het wel iets minder, maar de kwaliteit is goed, op één perceel met wat bacterierot na.' In de witlof beregende Wuestenenk een keer te vaak, waardoor enige zoutschade optrad. 'Dan ben je wat planten kwijt.' Dan de pootaardappelen. 'We doen hier aan stammenteelt en starten jaarlijks met 3.000 tot 5.000 miniknollen van Agrico. Deze proberen we zoveel mogelijk als S af te leveren. Dat gaat de laatste jaren best goed.' Met de aanvoer van compost en vooral ook strorijke mest proberen ze de grond op de bedrijven in Creil en Espel in optimale conditie te krijgen. De mest van de leghennen gebruiken ze niet of nauwelijks op hun akkers. 'We kunnen dat lang niet allemaal plaatsen en bovendien is het met hoge gehalten lastig sturen in pootaardappelen.' De pluimveemest wordt achter de stallen eerst gedroogd en daarna afgevoerd en verwerkt tot korrels.

45 ton per ha gemiddeld

De pootaardappelopbrengsten op het bedrijf zijn dit jaar met rond de 45 ton per hectare gemiddeld. 'Vorig jaar zaten we op 55 ton.' Een koud en laat voorjaar, gevolgd door droogte, zorgden voor een lagere zetting en meer bovenmaten. Uiteindelijk viel het me nog niet eens tegen.' De prijsvorming lijkt goed, met onder andere prijzen voor Spunta van boven de 60 cent. Het overgrote deel van de aardappelen teelt Wuestenenk echter voor Agrico, met rassen als Agria, Fontana, Arizona en Alouette.

De ziektebeheersing in gewassen ziet Wuestenenk als een serieuze uitdaging, zeker in relatie tot het Y-virus in aardappelen en de valse meeldauw in uien. 'Er komen steeds minder bestrijdingsmiddelen en die er zijn worden duurder, dus we kijken wel naar alternatieven, zoals stro strooien. Maar ik zie ons dat nog niet snel doen op 80 hectare pootaardappelland.' De laatste jaren hanteren ze vooral in het eerste deel van de veldperiode vaker kortere spuitschema's, met lagere doseringen aan minerale olie en luisdoders. En natuurlijk kijken ze nadrukkelijker naar ziekeresistentere rassen, zoals de Alouette. In de uien werken ze vaker met plantversterkers.

Sandwichpanelen Domeinenschuur

Dit jaar werd ook het lekkende dak met pannen en riet van de Domeinenschuur op het erf in Creil vervangen. In de schuur zit een koelcel, terwijl er ook een leeskamer met twee bunkers is gehuisvest, evenals een palletiseerruimte. Het sorteren vindt plaats in een andere schuur op het erf. 'We hebben het sorteren en het lezen bewust gescheiden, dat geeft wat meer flexibiliteit in ons arbeidsindeling.' De meeste aardappelen worden in kisten afgeleverd. Middendorp Montage, specialist op dit gebied, plaatste isolerende sandwichpanelen op het dak van de schuur. Het bedrijf verwijderde asbesthoudende kokers, dakpannen en vorsten van het dak en monteerde daarna de nieuwe sandwichpanelen.

Het dak van de oude Domeinenschuur kreeg deze zomer een nieuw dak met goed isolerende sandwichpanelen.

'Hiermee kunnen we weer jaren vooruit', zegt Wuestenenk.

Gemengd bedrijf

De familie Wuestenenk heeft altijd een gemengd bedrijf gehad. De koeien vormden jarenlang de hoofdtek, maar werden in 1998 ingeruild voor kippen. 'Dat was in combinatie met akkerbouw wat makkelijker.' De akkerbouwtek was jarenlang min of meer hobby. 'Maar dat is wel echt veranderd en nu doorontwikkeld tot 'serious business'. Er is niet sprake van een hoofdtek. 'Ik zie akkerbouw en pluimvee als twee gelijkwaardige, professionele bedrijven naast elkaar.' Het akkerbouwbedrijf is een viermens-maatschap, het pluimveebedrijf een viermens-vof. 'Je bent wel altijd bezig, want ook op zondagochtend moet de eieren worden geraapt. Maar doordat je met meerdere bent kun je de arbeid wel mooi verdelen.' Het bedrijf produceerde jarenlang eieren voor de Duitse vrijloopmarkt, maar om verschillende redenen zijn dat nu scharreleieren. In de eerste stal uit 1998 werken ze sinds drie jaar met het voliëresysteem. Datzelfde systeem is deze zomer ook in de tweede stal uit 2007 geplaatst. Uitbreiding met een derde stal zit er voorlopig niet in. Zoals gezegd is het bedrijf een van de circa 2.500 PAS-melders in Nederland. 'Het is al jaren wachten op meer duidelijkheid hierover. Veel meer dan rustig afwachten kunnen we niet doen', zegt Wuestenenk.